

החיים המעשיים שהם כבר הולכים לדרך התורה והמצוה⁸, להחיות את ישראל ולהאיר אורם, עד עבור כל הזמן הנחוץ ועד בוא התקופה החדשה של אור חדש על ציון⁹, עד בוא שנת גאולתו¹⁰, ויום רצון לד'¹¹, רבא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב¹². ע"כ בבת הדין, בעת המהומה והמבוכה, אשר סדרי החיים היוגים נמשטו בארץ ישראל למחברי, ונשאר רק ברק האמונה הפנימית השוכנת עמוק בלב הישראלי, היה האות בדוגמתו שן שמו קטן המונה בחזרתו של כהן גדול שאותו לא ישמאו ודיאם. אבל היכול להתמיד ארוז בהיות סדרי החיים ההולכים במרצת זמן היתה בלתי נמשכים אחרי לחוקו ולפשטו לעשותו ידוע ומוכח ומוחש בלב? פר שמו קטן הוא ואין בו כי אם להדליק יום אחד, שעה אחת, שעת התרומוות, שבה יום האדם משפלות החיים, על ידי אור פנימי של קשר האמונה בשם ד' אלקי עולם, אבל באין לו קשר חיים קימים בכל מעשיו בדרכה של תורה, מהר ישוב לרדת. אמנם געשה בו גם: אף על פי שלא היו כלל חיים או מוכנים שיתפשט בהם אור קדש של האמונה העיקרית, אבל מוכח די' ואמונתו שלא יעזוב את עמו כעבור שמו הגדול¹³. הנה הספיק זה הפר הקטן להדליק ממנו שגמנה ימים, הרמוזים על הארכת הזמן עד עבור כל תקופת הנהגה ובאה תקופת העתיד הנאדרה בקדש, שהארץ תמלא דעה את ד' כמים לים מכסים¹⁴.

אגרת הפורים

ונכנס יין יצא סוד¹⁵, ומאד אנו צריכים בחינינו, שסודות העלמים יצאו ויתגלו. על ידי גלויים של הסודות נכיר את עצמנו, נכיר את מה שחבוי בקרבנו, בשעה שבאנוהנו נבוא לאוחה הבחינה של "לבסומי עד דלא ידע"¹⁶: נפטר לפחות לשעה מכל אותן הדיעות המטעות אותנו המולכות אותנו שבוניים ואין לפדות, כאסירים ואין להתיר, והדיעות המטעות הללו הן מסתירות ממנו את היסוד. הבלא מפיג הבלא¹⁷ ובסומא מפיג בסומא, מבוססים אנתנו יותר מדאי מדמיונותו חיצוניים ובשביל כך אין אנו מרגישים את האמיתיות הפנימיות שלנו, את סוד האמת. סבורים אנהנו, שבחכמתנו ובפקחות הפקחים שבנו באנו עד הלום, להיות לנו על כל פנים יחד וגדר בידורה¹⁸, אתחלתא כל שהיא לאתחלתא דאתחלתא לגאולת. ואנו שוכחים כי לולא די' בעל מלחמות וורע צדקות וצמיח ישועות¹⁹ לא היו כל מפעלותינו פועלות מאומה, שוכחים אנו, שהידי הסודית הזאת, זאת היא כל המפעל: שוכרים אנתנו מביסומים שיש בהם כדי הטעיה, ובשביל כך אין אנו שמים אל

85 שמות כ"ד י"ב, מלכים ב' י"ז ל"ז, דהיי"ב י"ד ג'.
 6 ע"פ ברכת יוצר. 7 ע"פ ישעיה מ"ד ד'. 8 ע"פ ישעיה נ"ח ה', ופי' שם ס"א ב'.
 9 ישעיה נ"ט כ"ז. 10 שמות א' י"ב כ"ב. 11 ישעיה י"א ט'.
 1 עירובין סו"ט. 2 טגולת ז'. 3 שבת מא.
 4 יום נוסף או יום. 5 ירמיה נבט.
 6

פר השקן

"וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, בדיו ולא מצאו אלא פר אחד של שפון, שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו אלא להקליק יום אחד, נעשה בו גם והדליקו ממנו שמונה ימים".
 (שבת כא:)

סומאם השמנים, השחתת המדות והדעות, שבאו למחנה ישראל מסבת התגברות היוגים ושלטונם, היא הצרה היותר איומה הנוגעת עד נפש האומה. אמנם זאת היא משפלות תמים דעים¹; שגם הדעות המסוכנות מעומק יסוד התורה, אחרות השם יתברך ואמונתו, נפגמו מתגרת עול הרוח היגיות. הנה, כשם שהכהן הגלילי שבשם די' הוכן להורות חוקי די' ומשפטיו, להראות בפועל תוכן של חיים קדושים וטהורים למען היות למופת לעם כולו, — כן יש בכל אדם מישראל צד כדוניה, מפני שבכללם הנה מלכת כהנים וגוי קדוש², והתשוקה הפנימית לקדושת החיים ולדעת התורה וללכת בדרכיה, גבוהה היא בעומק הלב הישראלי, וכבר בארנו בעיני³ בתעודת כנעש שני הנאכל לבעלים, שהוא בא לעורר את יסוד הכוונה העצמית, הנמוגת בנפש כל אדם מישראל. והנה הכוונה בכללה, המתפשטת על דרכי החיים ועל כל מרחב הדעה הטהורה, גם היא היתה כבר מוכנה להתחלל מכהה של יום, אבל עוד יותר עמוק בלב, שוכן אור הנשמה הישראלית, ששם גזר הקשר הפנימי של האיש הישראלי, המופיע בכל עור בכלל האומה, עם האמונה העיקרית בשם די' אלקי ישראל והרצון החזק והנעריץ שלא להפחד מבית חייהם מהאמונה בכללה, — זהו העולם הפנימי הישראלי, שדוגמתו בתוך הכלל הוא הכהן הגדול הנכנס לפני ולפנים לשרת בקדש ביום הקדוש המובדל מכל עסקי החיים הנשמיים, — אותו הפר הקטן שמונה בחזרתו של כהן גדול לא יכלו היוגים לטמאות. כל כח ורוע לא יוכל לעקור מכלל ישראל קשורם הפנימי העמוק עם די' אלקי ישראל, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונחירתו לא ישטפהו⁴.

כי אם אמנם הפר כאשר נשאר בקטנותו, כאשר האמונה היתה גבוהה רק בלב ולא תראה את כחה על החיים בפועל, במה זה תוכל עמוד? וכיון שהחיים בפועל כבר לקחו להם דרך אחרת, שלא על פי היסוד של האמונה הפנימית, הלא תוכל הלילה שארית הפליטה להכבות מערפת הרשן של החיים המזוינים המוצברים עליה ומנועים את אורה מלהתפשט באפס עצים תכבה אש⁵. אבל זהו תוכן הנפלא שיש בשוף האור הגנוז, שאף על פי שימצא לפני דרכי חיים המפכים מתכנו, דעות המתפשטות והמוזרות מנגד לו מבלי שבעלי הדעות ידעו שהם הולכים בזה בדרך הסוכה מאשר טמון בפנימיות היותר עמוקה שבנפשם; או הנה תגלה די' ע"י עלייתו עם עם זו בחר לו, והניצוץ הקטן יתלהב, ויעקור משרש הארץ, ויתפשט החיים הורים ואת כל הדעות ההפכיות, אשר נערכו עליו חמרים מרים, ויתפשט על כל ארחות החיים להשיב לבן של ישראל לאביהם שבשמים, עד שיספיקו כחות

1 איוב ל"ז ט"ז. 2 שמות י"ט ו'. 3 במקורות שכתבתי⁴. 4 שיריהשירים ה' ו'. 5 משלי כ"ז כ"ז.